

Konstantynopol, Akwizgran, Kordoba – śladami Geniusza

Kateriny Zisopulu

Konstantynopol (Stambuł)

Kościół Mądrości Bożej (Hagia Sofia) widziany od strony dziś
nieistniejących już łaźni Zeuksipa i Wielkiego Pałacu.

Kościół Mądrości Bożej (Hagia Sofia) fundacji cesarza Justyniana I, wzniesiony w latach 532-537, dzieło inżynierów Izydora z Miletu i Anthemiosa z Tralles.

Kościół Mądrości Bożej (Hagia Sofia) – sklepienie absydy
i fragment półkopyły.

Kościół Mądrości Bożej (Hagia Sofia),
wejście z narteksu do nawy bocznej.

Mozaika z przedstawieniem Deesis (błaganie, prośba)
w kościele Mądrości Bożej (Hagia Sofia), XIII w.

Małe Baptysterium w kościele Mądrości Bożej (Hagia Sofia)
z basenem chrzcielnym z VI w.

Basen chrzcielny, VI w.

W rycie bizantyjskim stosuje się praktykę *immeriso*, czyli chrzest przez całkowite zanurzenie w wodzie.

Lapidarium przy kościele Mądrości Bożej, element architektoniczny pochodzący z jednej ze świątyń chrześcijańskich Konstantynopola.

Kościół Pokoju Bożego (Hagia Eirene), VI w., wzniesiony na miejscu wcześniejszej świątyni z IV w., pierwsza siedziba biskupa Konstantynopola, miejsce spoczynku cesarzy bizantyjskich.

Wnętrze kościoła Pokoju Bożego (Hagia Eirene), VI w.

Wnętrze kościoła św. św. Sergiusza i Bakchusa. Świątynia wzniesiona w latach 527-533 jest jednym z wielu dzieł budowlanych cesarza Justyniana I. Nowatorska na owe czasy forma oktagonalej nawy z obejściami i kolumnadą.

Kościół św. św. Sergiusza i Bakchusa w XVI w. został zamieniony na meczet, zachował jednak oryginalne kapitele i gzymsy.

Klasztor Studion założony w 463 roku przez konsula
Flawiusza Studiusa przy kościele św. Jana Chrzciciela.

Bazylika klasztoru Studion pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela.
Miejsce nauczania św. Teodora Studyty.

Kościół św. Zbawiciela na Chorze, XI w. fundacji Marii Dukainy.
Odrestaurowany w XIV w. przez Teodora Metochitę.

Mozaikowy wizerunek Chrystusa Pantokratora w kościele
św. Zbawiciela na Chorze.

Narteks kościoła św. Zbawiciela na Chorze z mozaiką przedstawiającą Teodora Metochitę wręczającego Chrystusowi model kościoła.

Katedra Patriarchatu Konstantynopolińskiego pod wezwaniem św. Jerzego (XVIII w.) w dzielnicy Fanarion. Symbol ciągłości sprawowanej władzy biskupiej od czasów bizantyjskich.

Bukoleon – kompleks Wielkiego Pałacu, główna siedziba cesarzy bizantyjskich od czasów Konstantyna Wielkiego (272-337) do XI w.

Zabudowania Wielkiego Pałacu wkomponowane
w mury morskie Konstantynopola.

Mozaika z perystylu Wielkiego Pałacu, V-VI w.,
w Muzeum Mozaiki w Stambule.

Mozaika z perystylu Wielkiego Pałacu, V-VI w.,
w Muzeum Mozaiki w Stambule.

Milion, symboliczny początek ulicy *Mese*
i innych dróg cesarskich, IV w.

Spina Hipodromu z obeliskiem Totmesa III na postumencie Teodozjusza (IV w.) oraz Kolumna Wężowa z sanktuarium delfickiego sprowadzona do Konstantynopola przez Konstantyna Wielkiego w 324 r.

Kolumna Konstantyna Wielkiego z 330 r. wyznacza we współczesnym mieście miejsce dawnego Forum Konstantyna.

Akwedukt Walensa zbudowany w latach 364-378.

Cysterna Bazylikowa, VI w.,
podziemny zbiornik wody o pojemności 80 tys. m³

Cysterna Bazylkowa,
głowa Meduzy pochodząca z czasów antycznych.

Konstantynopol widok na Galatę z wieżą wzniesioną w 1384 r.
na terenie kolonii genueńczyków.

Mury Teodozjusza wzniesione w latach 405-413
między Złotym Rogiem a Morzem Marmara.

Cieśnina Bosfor – oddzielająca Europę od Azji. Most nosi nazwę Yavuz Sultan Selim (na cześć sułtana Selima I Groźnego), a jego budowę rozpoczęto 29 maja 2013 roku w rocznicę zdobycia Konstantynopola przez wojska osmańskie w 1453 roku.

Akwizgran (Aachen)

Źródło wielkości Akwizgranu (łac. Aquisgranum).

Podpis (znak) Karola Wielkiego – KAROLVS w formie krzyża znany z dokumentu wystawionego w Kostheim 31 sierpnia 790 r.

Katedra pw. Najświętszej Marii Panny w Akwizgranie, miejsce koronacji 30 władców Świętego Cesarstwa Rzymskiego, świątynia godność katedry otrzymała dopiero w 1930 roku.

Kaplica pałacowa w Akwizgranie,
wzniesiona w latach 786 – ok. 800.

Masyw zachodni katedry z wejściem przez centralne drzwi zwane „wilczymi wrotami”.

Posąg wilczycy z II wieku, pierwotnie stać miał w pobliżu *palatium* Karola Wielkiego.

Wnętrze kaplicy pałacowej z widokiem na empore i świecznik podarowany przez Fryderyka I Barbarossę w 1168 roku.

Sklepienie kaplicy pałacowej z przedstawieniem Chrystusa na tronie
w towarzystwie 24 starców Apokalipsy i czterech istot żyjących.

Mozaika z XIX wieku z przedstawieniem *Civitas Dei*,
wnętrze kaplicy pałacowej.

Mozaika umieszczona nad ołtarzem przedstawiająca gołębie pijące ze źródła życia (XIX w.)

Pala d'Oro – złote antepedium ołtarzowe z 1 ćw. XI wieku,
w głębi relikwiarz Karola Wielkiego.

Ambona fundacji Henryka II, zbudowana w latach 1002-1014.

Tron przypisywany Karolowi Wielkiemu,
powstał później jak się przypuszcza z okazji koronacji Ottona I.

Prezbiterium katedry ze współczesnymi witrażami symbolizującymi
zstąpienie światła z nieba.

Budynek skarbcza katedralnego.

Dwa relikwiarze Karola Wielkiego kanonizowanego w Akwizgranie w 1166 roku, hermowy z relikwiami czaszki z 1349 roku i drugi mieszczący kości ręki z 1481 roku.

Krzyż Lotara z ok. 1000 roku.

Na awersie przedstawienie Ukrzyżowania, rewers zdobią cenne kamienie oraz kamea z wizerunkiem cesarza Oktawiana Augusta.

Krzyż Lotara – kamea z sardonyksu z wizerunkiem cesarza Oktawiana Augusta.

Ratusz w Akwizgranie skrywa w swoich murach relikt dawnej *aula regia* – sali audiencjonalnej Karola Wielkiego.

Pomnik Karola Wielkiego przed ratuszem w Akwizgranie.

St. Adalbert Vojtěch

Patronat: St. Adalbert, geboren um 956 in Prag
Bischof von Prag, gest. 997 als Märtyrer
bei Königsberg.

Errichtung: 1000 bis 1005

Zerstörung: 15. Juli 1945

Wiederherstellung: 25. Oktober 1949

Besonderheit: Römisch-katholische Kirche
Erweiterungsbeschluss 1868 nach Plänen
des Kölner Architekten E. Wiehage

Kościół pw. św. Wojciecha (Adalberta) w Akwizgranice.

Kordoba (Cordoba)

Kordoba została zdobyta przez arabskich Umajjadów w 711 roku. W XII wieku zarządzili w niej dogmatyczni Almohadzi pochodzenia berberyjskiego. Dopiero w 1236 roku miasto na nowo zajęli chrześcijanie pod wodzą Ferdynanda III Kastylijskiego.

Ugruntowanie władzy na podbitych terenach wymagało sprowadzenia
muzułmańskich osadników.

W 756 r. Abd ar-Rahman I przyjął tytuł emira i 785 r. zlecił budowę meczetu w Kordobie.

Wielki Meczet (Mezquita), religijne i kulturowe centrum państwa Umajjadów.

Sala Modlitw Wielkiego Meczetu.

Mihrab Wielkiego Meczetu zbudowany w okresie przebudowy meczetu w latach 962-967 za panowania kalifa Al-Hakama II.

Parasolowe sklepienie mihrabu Wielkiego Meczetu.

Łuk mihrabu Wielkiego Meczetu, czoło łuku zdobią klińce dekorowane mozaikami, powyżej umieszczono wersety z Koranu.

Wielki Meczet, nad dwukondygnacyjną konstrukcją łuku
potężna kopuła żebrowa.

Katedra pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Karol V miał po zobaczeniu katedry wbudowanej w Mezkitę miał powiedzieć: „zniszczyliście coś, co było jedyne w swoim rodzaju i postawiliście coś, co można zobaczyć wszędzie”.

Katedra z XVI wieku, pod jej budowę usunięto 63 kolumny meczetu.

Minaret Wielkiego Meczetu – obecnie dzwonnica katedry.

Dziedziniec Mezqity z drzewkami pomarańczowymi.

Ustanowienie przez Abd Ar-Rachmana III Kalifatu Kordoby w 929 r. spowodowało budowę rezydencji poświadczającej wielkość państwa i jego nowy status.

Medina Azahara rekonstrukcja części pałacowej.

Dom Wezyrów w Medina Azahara,
w budynku tym mieli obradować wezyrowie doradzając kalifowi.

W konstrukcji bazylikowego układu sal Domu Wezyrów wykorzystano kolumny o ozdobnych kapitelach.

W okresie kalifatu sztuka zdobnicza osiągnęła najwyższy poziom artystyczny, doskonałym przykładem tego jest dekoracja pałacu Medina Azahara.

Ozdobny panel z dekoracją roślinną z pałacu Medina Azahara.
Dzике narcyzy kwitnące w Górach Sierra Morena w pobliżu
kompleksu pałacowego.

Alkazar w Kordobie – zespół fortyfikacji – z czasów panowania Umajjadów, przebudowany przez Alfonsa XI w latach 1327-1328.

Ogrody Alakzaru w Kordobie. *Samotna palmo pośrodku Arruzafa, tu na zachodzie daleko od swej ziemi, niechaj zrosi cię poranny deszcz z pędzących po niebie chmur, niech cię obleją ich wody, niechaj gwiazdy obmyją cię swoimi łzami.*

(emir Abd Ar-Rahman I w poemacie wyrażającym tęsknotę za ojczystą Syrią)

Łaźnie kalifa. Pierwsza budynki wzniesione przez kalifa Al-Hakama II w X w. dalsza ich rozbudowa trwała do XIII w.

Łaźnie kalifa. Władca w ich wnętrzach nie tylko zażywał kąpieli i wypoczynku, ale także udzielał audiencji. Liczne pomieszczenia służyły rekreacji.

Naczynie łaziebne.

Współczesny pomnik Awerroesa na tle murów miejskich Kordoby
wzniesionych w czasach kalifatu w latach 926-1031

Juderia – dawna dzielnica żydowska w Kordobie.

Synagoga w Kordobie z 1315 roku z fragmentem obramienia
Aron ha-kodesz – szafy ołtarzowej do przechowywania Tory.

Menora w niszy Aron ha-kodesz synagogi w Kordobie.

Pomnik Majmonidesa w Kordobie.

Rzeźba Archanioła Rafała – patrona miasta stojąca na moście z okresu rzymskiego.

Astrolabium

Astrolabium arabskie, Sevilla, 1210 r.,
eksponowane w Muzeum Sztuki Tureckiej i Islamskiej
(Turk ve Islam Eserleri Muzesi) w Stambule.